

ПРЕС КЛИПИНГ

10. јануар 2018.

НАСЛОВИ

Милион људи радиће у малим предузећима (стр.2)

Само тужба брише отказ у Стаклари (стр.2)

"Гоша" поново мора у стечај (стр.4)

Спорно враћање новца од пензија? (стр.4)

Светска банка: Прогноза раста БДП за 2018. - три одсто (стр.5)

Поново отворен стечај у „Гоши” (стр.5)

Просечан чек већи за 1.191 динар (стр.6)

Послодавци не обавештавају кандидате о исходу конкурса (стр.7)

Према расту БДП-а налазимо се међу најгорима у региону (стр.7)

Крећу траке, почиње пресудна година за Фијат у КГ (стр.9)

Рад у трговинама недељом и празником – да или не (стр.10)

Нема више „Хлеба“ (стр.11)

Милион људи радиће у малим предузећима

Пише: С. БУЛАТОВИЋ

Предузетници би у наредном периоду могли да отворе још око 160.000 предузећа. Извозник би требало да буде свака десета мала и средња "канцеларија"

У СРБИЈИ би за десет година требало да послује 500.000 малих и средњих предузећа која ће упошљавати милион грађана. Ово је циљ Министарства привреде и пројекта "Деценија предузетништва". Свако десето мало и средње предузеће, зацртано је у плановима, требало би да буде извозник. Да би се наум и остварио у Србији би сваке године требало да буде 16.000 више новооснованих од "обрисаних" малих и средњих фирми.

У Србији је тренутно 340.000 малих и средњих предузећа. Запошљавају око 840.000 радника, што је 65,7 одсто свих запослених.

- Годинама смо имали ситуацију да је број привредних субјеката, у збиру, био око 320.000 - објашњава Звонко Обрадовић, директор Агенције за привредне регистре. - Од тога је око 100.000 привредних друштава и 220.000 предузетника. Оснивају се, али и бришу сличном брзином. Сада је тај број већи. Достигли смо 360.000. Надам се да ће се тренд наставити. Реално је да то неће зависити само од поједностављене процедуре оснивања, већ од читавог низа питања. И од образовања, промене размишљања и односа према приватном сектору.

Мале и средње фирме су темељ сваке државе. Битне су и велике компаније, али су власници малих фирми кичма сваке економије и најредовнији порески обвезници. Од мера које ће мотивисати људе да се не запосле у јавном сектору, већ започну посао, зависи укупан резултат. Из угла послодавца, постављени циљ не делује недостижно. Пре свега када је реч о укупном броју фирми.

- Број је можда и могуће достићи - сматра Небојша Атанацковић, дојучерашњи председник Уније послодаваца. - Колико ће се развијати поједине гране, па тиме и укупан број фирми, зависи и од стандарда. Да би се развијале услужне делатности, кафићи, ресторани..., кључан предуслов је да потрошачи имају новца. Тако да ће то зависити доста од примања грађана. Нисам сигуран колико ће предузећа успети да пласирају своју робу на страна тржишта. Светска конкуренција је изузетно оштра. Веома ја тешко бити конкурентан и наћи своје место на страним тржиштима.

УЛОЖЕНЕ МИЛИЈАРДЕ

КРОЗ пројекат "Деценија предузетништва" у 2017. години је уложено 18,2 милијарди динара за мала и средња предузећа. Од тога је неповратно дато 7,6 милијарди динара. Истовремено је фирмама на располагању 620 милиона евра повољних кредита међународних финансијских институција.

Само тужба брише отказ у Стаклари

Пише: З. Рашић

После поништења стечаја у Стаклари. Рок 24. јануар да пресавију табак ДОБИЛИ су отказ када је Српска фабрика стакла отишла у стечај. Сада је одлуком суда, стечај поништен, али отказе радницима може да поништи само ако поднесу тужбу.

Како кажу отпуштени радници, Привредни апелациони суд укинуо је решење о отварању стечаја у Стаклари 24. новембра, па око 830 радника који су добили отказ имају рок до 24. јануара да поднесу тужбу Основном суду за поништај отказа. Наиме, 24. јануара навршава се два месеца од судске одлуке, што је законски рок за подношење тужбе.

- Тужбе би требало да поднесу сви радници, укључујући и оне који тренутно раде. И они су добили отказ 20. септембра, кад је стечај отворен, а сада су ангажовани само привремено, и ако не поднесу тужбе немају више никакву сигурност да ће и даље остати у фабрици - каже Драган Динић, један од представника отпуштених. - Подношење тужби саветовала нам је Инспекција рада. Кад прође законски рок од два месеца, и они у погонима остављени су на милост и немилост послодавцу. Биће без икакве сигурности да ће им уговор бити продужен, или ће, можда, да буду вишак.

ПРОЧИТАЈТЕ ЈОШ - Стаклара саветује бивше раднике да се не враћају на посао али и да не туже фабрику

У том случају за њих не постоји правни лек, немају право на жалбу или тужбу.

У парафински Основни суд тужбе стаклараца почеле су да стижу у време минулих празника. "Табак" су прво пресавили они који нису остали на раду. Процене су да ће таквих тужби бити око две стотине. Уколико се на овај корак одлуче и они који раде до 24. јануара тужбе би могло да поднесе и свих 830 радника.

БЕЗ ОБЗИРА на то што вишак радника у СФС свакако постоји јер су многи погони угашени, Динић напомиње да овакав начин решавања вишка "није људски".

- Оно што сада послодавац покушава, да убеди људе који су се истакли у групним протестима да повуку тужбе да би их са привременим уговорима вратили у фабрику, уцена је и превара. Разговарамо стално са адвокатима, ако треба, разговараћемо и са организацијама за заштиту људских права. Право на рад једно је од кључних, али очигледно је да у случају Стакларе постоје људи који су изнад закона - закључује Динић.

ПРЕМА речима Драгана Динића, поједини отпуштени радници добијају позиве да се јаве генералном директору, где би им било понуђено да се врате у фабрику по уговору о привременим и повременим пословима. Услов је повлачење тужбе. Динић тврди да је то превара и уцена и да би пристанак на овакву понуду довео раднике у безизлазну ситуацију.

"Гоша" поново мора у стечај

Пише: Д. НОВКОВИЋ

Одлуком Привредног суда у Пожаревцу поново отворен стечајни поступак у Фабрици шинских возила. Обавезе премашују вредност фабрике

ПРИВРЕДНИ суд у Пожаревцу у уторак је поново донео решење о отварању стечајног поступка у Фабрици шинских возила "Гоша" у Смедеревској Паланци, а за стечајног управника именован је Аца Митић из Жагубице. Исто решење донето је и 16. новембра прошле године, али га је Апелациони суд укинуо, због процедуралних разлога, по жалби Радише Савића, законског заступника "Гоше".

Стечај је отворен на основу потраживања у износу од 410.838 евра или 49 милиона динара, које је земунска фирма "АА Капитал Консалтинг", откупила од словачког ЖОС Зволена, ћерке фирме ЖОС Трнава, бившег власника "Гоше". Како је на суду изјавио стечајни управник, укупан дуг "Гоше", по разним основама, износи преко три милијарде динара и далеко надмашује вредност имовине коју фабрика поседује.

Прочитајте још: "Гоша" дугује држави 560 милиона динара без камата

- У овом случају не ради се само о блокади, већ о трајној неспособности измирења обавеза и о презадужености. То значи да су се стекли законски услови за доношење решења о отварању стечаја - образложила је судија Звездана Караклајић. Сви повериоци имају рок од 90 дана, од дана објаве овог решења у "Службеном гласнику", да пријаве своја потраживања, која ће се разматрати 14. фебруара, на поверилачком рочишту.

ПО завршетку законске процедуре предвиђене за овакве случајеве, која треба да траје око четири-пет месеци, радници ће имати право да се обрате Фонду солидарности Владе Србије, из којег ће моћи да добију по девет "минималаца".

Спорно враћање новца од пензија?

Пише: Ј. Ж. С.

Синдикат војних пензионера тврди да се спремају измене закона о Фонду ПИО. Најстарији грађани подnose захтеве, да би сазнали колики је дуг према њима

КАКО би се укинула обавеза државе да као јемац Фонда ПИО исплати неисплаћене делове пензија, смањених Законом о привременом умањењу пензија из новембра 2014. године, у току је, тврде у Удружењу синдиката пензионисаних војних лица, израда предлога измене Закона о ПИО.

Поучени искуством од пре неколико година када су због неусклађивања војних пензија надлежни морали да исплате свима разлику између исплаћиваних и стварних износа, сада ће, како незванично сазнајемо, све бити законски регулисано.

Око месец дана најстарији грађани подnose захтеве ПИО фонду којим траже да се утврди њихово дуговање према пензионерима. Ови захтеви могу да се предају и у овој години. У кампањи "Стави тачку на пљачку" Удружења синдиката пензионисаних војних лица, Фонду се подnose захтеви за издавање уверења о висини и начину повраћаја неисплаћених износа пензије и уверења о њеној исплати у периоду од почетка смањивања до дана подношења

захтева. Ова уверења биће коришћена у поступцима заштите њихових уставних и законских права.

Како тврде у Удружењу, по закону о облигационим односима од 1. новембра прошле године почела су да застаревају финансијска потраживања по основу смањења пензије старија од три године.

- Подношењем захтева оштећени започињу поступак заштите својих уставних и законских права, који може бити настављен Предлогом за вансудско поравнање са Државним правобранилаштвом или судском парницом са циљем заштите стечених права по основу пензије - каже Јован Тамбурић, председник Удружења.

Светска банка: Прогноза раста БДП за 2018. - три одсто

Извор: Танјуг

Прогноза раста бруто домаћег производа (БДП) Србије за 2018. годину износи три одсто, саопштила је у уторак Светска банка.

Према прогнозама Светске банке, БДП Србије ће у наредним годинама расти по увећаним стопама - 3, 3,5 и 4 одсто.

Како је објављено на сајту СБ у оквиру извештаја "Глобалне економске прогнозе", раст БДП Србије за 2019. биће 3,5, а за 2020. 4 одсто.

СБ је саопштила и да је процена раста БДП Србије за 2017. годину два одсто.

У односу на извештај из јуна смањена је процена раста за ту годину за један одсто, што је последица, како су раније објаснили у Влади Србије, елементарних непогода - мраза и суше.

Сличну процену за ову годину износио је и српски државни врх.

Поново отворен стечај у „Гоши”

Аутор: Оливера Милошевић

Прво поверилачко рочиште заказано је за 14. фебруар, а рочиште за испитивање потраживања за 15. мај. Суд је позвао све повериоце да у року од 90 дана пријаве сва своја потраживања

Након што је Привредни апелациони суд укинуо првостепено решење Привредног суда у Пожаревцу о отварању стечајног поступка у Фабрици шинских возила „Гоша” из Смедеревске Паланке и наложио да се поступак понови, пожаревачки суд је поново отворио стечај у тој фабрици. Апелациони суд је затражио да првостепени суд поново оцени активну легитимацију предлагача стечаја, као и стечајне разлоге, усвојивши жалбене наводе Радише Савића, тадашњег законског заступника „Гоше”.

Привредни суд у Пожаревцу утврдио је на новом рочишту да „АА капитал консалтинг 2017“ из Земуна има активну легитимацију, односно својство стечајног повериоца на основу потраживања према стечајном дужнику, за шта је суду доставио сву документацију.

Судија Звездана Караклајић навела је да је као стечајни разлог утврђена трајна неспособност плаћања, а не блокада стечајног дужника, па како он не може да одговори на доспеле обавезе у року од 45 дана, потпуно је обуставио сва плаћања у непрекидном трајању од 30 дана, те се ради о општој обустави.

– Предлагач има активну легитимацију и испуњени су сви стечајни разлози, па доносим решење о отварању стечајног поступка – рекла је судија Караклајић.

Аца Митић, привремени стечајни управник, изјавио је да је комисија након првог решења о стечају од 16. новембра 2016., извршила попис обавеза и потраживања ФШВ „Гоша” и утврдила да на дан отварања стечаја укупна потраживања словачког ЖОС „Зволена” износе 410. 837,94 евра, а тај износ је откупила компанија из Земуна, уговором од 4. септембра 2017. године.

Осим трајне неспособности плаћања, након увида у финансијско стање стечајног дужника, Митић је као још један разлог за стечај навео презадуженост. Он је суду изнео податак да укупне обавезе „Гоше” на дан отварања стечаја износе око три милијарде и 56 милиона динара, те да имовина вреди знатно мање. Утврдио је такође да проблеми са плаћањем потичу још из 2012. године.

Суд је Митића поново именовao за стечајног управника, који је након одлуке Апелационог суда имао привремени статус.

Прво поверилачко рочиште заказано је за 14. фебруар, а рочиште за испитивање потраживања за 15. мај. Суд је позвао све повериоце да у року од 90 дана пријаве сва своја потраживања.

Подсећамо, Привредни суд Пожаревац је 16. новембра, на првом рочишту за утврђивање стечајних разлога, усвојио захтев стечајног повериоца, „АА капитал консалтинг 2017“ из Земуна и отворио стечајни поступак у Фабрици шинских возила „Гоша” из Смедеревске Паланке, на основу потраживања која је земунска фирма откупила од словачког ЖОС „Зволена”, ћерке фирме ЖОС „Трнава”, бившег власника „Гоше”.

Стечајни управник је због немогућности плаћања, одмах уручио отказе о раду свим радницима „Гоше”, па је њих 320 завршило на бироу рада. Они ће у току стечајног поступка потраживати у просеку по 20 зарада, што је између 600.000 и 700.000 динара по раднику.

Просечан чек већи за 1.191 динар

Аутор: М. Бракочевић

Укупни приходи и примања Фонда ПИО у овој години планирани су у износу од 615,58 милијарди динара

За друштвени стандард је издвојено 421,16 милиона динара, што је за 27,2 милиона више у односу на минулу годину

Финансијским планом Фонда за пензијско и инвалидско осигурање за 2018. годину обезбеђено је довољно новца за исплату пензија и других новчаних накнада. У укупним средствима за ту сврху намењено је и 25 милијарди динара на име увећања пензија од пет одсто. Пошто су децембарски износи пензија увећани за толико процената, сви пензионери у Србији ускоро ће добити увећане износе на својим чековима. Новим усклађивањем просечна пензија, која сада износи 25.005 динара, фактички је повећана за 1.191 динар, подсетила је недавно Драгана Калиновић, директор Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање.

Како је најавила, планирано повећање прихода од доприноса у овој години омогућава и да се за друштвени стандард издвоји 421,16 милиона динара, што је за 27,2 милиона више у односу на минулу годину. Овај новац омогућиће да око 1.500 корисника више него лане користи услуге рехабилитације у бањама, док ће 2.500 грађана више моћи да рачуна на помоћ у лековима, греву и храни.

Послодавци не обавештавају кандидате о исходу конкурса

Пише: Е. Д.

И ове године сајт Послови.инфостуд анкетирао је кандидате који су преко њихове платформе конкурисали за посао, а резултати су за нијансу повољнији у односу на претходно истраживање.

Наиме, ове године попуњено 41.228 упитника где је оцењено преко 15.000 конкурса за посао, као и скоро 5.000 појединачних послодаваца, а кандидати су оценама од један до пет вредновали сегменте попут информација о радном месту, брзину завршетка конкурса, начин заказивања тестова или интервјуа као и слање повратне информације о исходу конкурса. Управо последња ставка, најслабије је оцењена и бележи тек благи помак у односу на прошлу годину - просечна оцена у 2017. години износи 1,9 док је 2016. године износила 1,6 јер је скоро 86 одсто кандидата изјавило да од фирме нису добили информацију о исходу, због чега се око 60 одсто њих неће поново пријавити за посао код тих фирми.

Према расту БДП-а налазимо се међу најгорима у региону

Пише: М. Обрадовић

Србија већ годинама каска за Европом

* Око 90 одсто српског БДП-а чини потрошња, јавна и приватна

Насупрот самопохвалама српских власти по којима смо у прошлој години остварили невероватан економски успех, домаћа економија је 2017. годину са реалним растом БДП-а од 1,9 одсто завршила близу зачеља не само региона већ и целе Европе.

У региону само је македонска привреда расла спорије од наше и то 1,5 одсто, а шире у већим проблемима били су само погођена ратом Украјина и већ деценију у кризи - Грчка.

Међутим, не само прошле, него и у целом петогодишњем периоду, Србија дебело заостаје за земљама региона. У 2017. години у Југоисточној Европи, односно међу шест земаља региона Западног Балкана, највећи раст су имале Црна Гора 4,2 одсто и Албанија 3,8 одсто, поред Косова и Метохије (4,4 одсто). У периоду од 2013. до 2017. највећи кумулативни раст остварила је Црна Гора 15,8 одсто, Македонија 14,2 одсто, БиХ 12,6 одсто и Албанија 11,2 одсто. Србија је на далеком последњем месту са 6,3 одсто.

Ако су ове привреде мање и неразвијеније од наше па зато остварују више стопе раста, то сасвим сигурно не објашњава зашто и у поређењу са земљама Централне и Источне Европе заостајемо у расту БДП-а. У прошлој години, према проценама Европске комисије, највећу стопу раста остварила је Румунија - 5,7 одсто, затим Словенија 4,7 одсто, Чешка 4,3 одсто, Пољска 4,3 одсто. Чак је и Хрватска, која се годинама налазила у рецесији, у последње две године забележила веће стопе раста од Србије. Уопште, српска економија заостаје за просеком раста БДП-а ЕУ који је у 2017. износио 2,3 одсто.

За прошлу godinu razlozi slabog rasta su bili suša i zima, ali kada se uzme prethodnih pet ili 10 godina, jasno je da postoje sistemski razlozi zašto Srbija zaostaje.

Prema recima Vladimira Gligorova, saradnika Bечког института за међународне економске студије, очекивано је да мање развијене земље чланице ЕУ имају раст бржи од просека, јер су приноси на инвестиције у мање развијеним привредама већи него у развијенијим.

- Да је тако види се и из чињенице да су све мање развијене привреде централне и источне Европе веома отворене, извозе велики део своје производње. Оне, скоро све, чак имају суфиците у спољној размени, што значи да су постале нето инвеститори у иностранству. Ту, међутим, треба имати у виду да те земље користе фондове Европске уније, који значајно утичу на постојаност улагања - објашњава Глигоров.

С друге стране, он оцењује Србију као затворену привреду.

- То се мења у последњих неколико година, јер је значајно повећан извоз у ЕУ. Али, то је више последица смањења домаће потрошње него повећаних улагања. И заправо, Србија је међу земљама које имају најмањи удео улагања у укупној производњи. Уз то, у мери у којој је реч о страним улагањима, она повећавају увоз, па је допринос нето извоза привредном расту мали, поготово ако та улагања нису усмерена на извозне секторе производње. Прошле године тај допринос био је негативан - истиче наш саговорник.

На расходној страни, око 90 одсто српског БДП-а чини потрошња, јавна и приватна. Отуда дилема да ли повећавати раст већом потрошњом, што онда повећава увоз и задуженост. С друге стране, раст је заснован на извозу и инвестицијама.

- Ово друго захтева другачију производну понуду, другачија предузећа, другачију образованост, фискалну политику, правни ред, тако да то иде споро. Услед тога, Србија заостаје а не напредује, попут земаља средње и источне Европе, у односу на развијеније и мање развијене земље чланице ЕУ (уз изузетак Грчке и Хрватске). Заправо, заостаје и у односу на друге балканске земље које нису чланице ЕУ, јер ове друге углавном имају већи удео улагања у укупној производњи - закључује Глигоров.

REALNE STOPE RASTA BDP
U PROCENTIMA

	2016.	2017.*
Srbija	2,8	1,9
BiH	3,1	3,8
CG	2,9	4,2
Makedonija	2,4	1,5
Hrvatska	3	3,2
Albanija	3,4	3,8
Bugarska	3,9	3,9
Rumunija	4,6	5,7
Slovenija	3,1	4,7
Češka	2,6	4,3
Mađarska	2,2	3,7

*procene Evropske komisije za zemlje EU i Svetske banke za ZB6

Економиста Љубомир Маџар подсећа да Србија касни 10 година за окружењем у спровођењу реформи институција, али и да се захваљујући партијском постављању, велики број погрешних људи нашао на руководећим местима у привреди.

- Имамо и државна, друштвена и јавна предузећа са великим губицима и кредитима које гарантује држава а који црпе енергију из здраве привреде. Економски би требало то решити, али се политички очигледно не исплати. Такође, нема изгледа за преокрет док политика не препозна да једино пословни свет може да нас извуче из овог стања - истиче Маџар.

Крећу траке, почиње пресудна година за Фијат у КГ

ИЗВОР: БЕТА

Крагујевац -- Радници фабрике Фијат Крајслер аутомобили Србија даанс се враћају на посао у обе смене, после зимског колективног одмора који је почео 12. децембра.

Према речима председника Самосталног синдиката те фабрике Зорана Марковића, радници прве смене су у уторак били ангажовани на такозваном старт апу односно четворочасовној пробној производњи која је уобичајена после дужег прекида рада.

"Наше хале и погони су спремни за производњу у 2018. години и очекујемо стандардну производњу 200 јединица у првој и 200 у другој смени. Надамо се да ће сви запослени у овој години да буду упуслени што би значило добре зараде и добре услове рада", рекао је Марковић агенцији Бета.

Он је рекао да као представник синдиката верује да ће Фијат сигурно остати у Крагујевцу и да ће бити продужен уговора с том компанијом који је закључен пре десет година.

"2018. година је та пресудна година у којој треба да се обнови уговор или да се прошири, тако да ће према нашем сагледавању ова година бити једна од тежих и динамичнијих година, и што се тиче Владе, и саме компаније око преговора, а самим тим и производње у компанији", рекао је Марковић.

Он је изразио жаљење што се у фабрици још увек ради само на моделу "500Л" за којег се каже да је "стари" модел, односно његовој рестилизованог варијанти.

"То је прелазно решење или прелазни моменат до доласка новог модела који стално очекујемо и призивамо, да кажемо, и Владу Републике Србије као мањинског власника компаније и саму компанију Фијат да крену у припрему за производњу новог модела који би упустио још веће капацитете и већи број запослених", рекао је Марковић.

Он је потврдио да ће радници ФЦА у Крагујевцу у фебруару примити јануарску зараду с другим делом повећања који је договорен прошлог лета у преговорима после штрајка.

"Са тим повећањем најнижа бруто основица за први платни разред биће 42.250 динара. Тиме је испуњен договор из летошњих преговора да нам се зарада повећа укупно за 9,54 одсто", рекао је Марковић.

Рад у трговинама недељом и празником – да или не?

Самостални синдикат трговине Србије још прошле године је упутио Влади и Народној скупштини Републике Србије иницијативу да свим запосленима у трговини недеља буде нерадни дан. Синдикат тражити да у Закону о раду децидно пише да су недеља и државни празници нерадни дани за трговце, јер тај посао није од јавног значаја и не захтева да се ради без прекида. У време празновања, тема је поново актуелизована.

И док неки празнују, и спајају дане прославе Нове године и Божића у мини одморе, неки раде – без слободног дана. Власници прехрамбених радњи, киоска, пекара, све чешће се утркују ко ће дуже радити и тако остварити већи профит, и не подржавају иницијативу Самосталног синдиката трговине Србије. С друге стране, запослени у трговини волели би да не раде недељом и празницима, првенствено због свог здравља и породичног живота. Ни једни ни други не желе пред камере, иако послодавци додају да би се сложили са идејом, уколико би забрана важила за све њихове конкуренте.

Не тако давно, ситуација је била потпуно различита, ниједна продавница и није радила недељом, па пензионисани трговци имају и другачији став.

"Ја сам 40 година радио у прехрамбеној индустрији, и први сам био против рада недељом, а посебно за празнике. Зашто – зато што сви који ту раде имају породице, и желе да буду са својим породицама у тим лепим тренуцима. Према томе, ја сам против тога да се ради празницима, а и недељом", каже један пензионер.

Процене већине послодаваца да ће имати мањи промет ако недеља и државни празници буду нерадни дани, не морају бити основане, јер би се купци у истом обиму могли снабдевати радним данима. Ствар је само навике и воље купаца, чија су мишљења на ову тему - подељена: "Може".

"Не подржавам. Трговине треба да раде, али до неког нормалног времена. А не до поноћи. И кафане и трговине. Не подржавам, не."

"Могу да имају слободне дане, да се мењају, да имају који други дан и тако. Па они који раде у угоститељству исто немају слободан дан тад, је л' тако?"

"Треба планирати шта ћеш да купиш и шта ти треба, нормално. Можеш да купиш и у петак, не? Значи подржавам ову иницијативу."

"Требало би да имамо неку дежурну продавницу која би радила. Али генерално подржавам и у сваком случају треба да имају своје слободно време".

Законом је регулисано да радна недеља траје 40 часова, и уколико је већ жеља послодаваца да трговине раде недељом, то није никакав проблем ако радници имају неки други слободан дан, и уколико су адекватно за то плаћени. А да ли је неопходно да раде и када остали празнују и одмарају, и колике су реалне потребе купаца баш тим данима – то је већ друга тема

Нема више „Хлеба“

Аутор: Снежана Ковачевић

У стечају је и „Фиделинка“ Чеде Јовановића, али она и даље ради, а нас су за два и по месеца од покретања стечаја затворили, каже бивши председник синдиката у новосадском „Хлебу“ Милан Љубановић

Нови Сад – Новосадски АД „Хлеб“ пао је у стечај јесенас и скоро сви радници су отпуштени до краја децембра. Фабрику су остали да чувају само портири, каже за „Политику“ бивши председник синдиката Милан Љубановић који се јуче пријавио на биро рада после четврт века рада у „Хлебу“.

„Затворили су фирму, народним језиком – стављен је кључ у браву због нагомиланих дуговања, хипотекарних кредита. Од када је стечај отворен у септембру, па до 13. децембра, већина радника је отпуштена. Десетак нас је остало до 22. децембра да иселимо ствари из продавница, када је практично све затворено. Око 90 људи остало је без посла“, наводи Љубановић.

Дуговања износе, незванично, седам милијарди динара, а међу највећим повериоцима су банке. Једна од њих је Комерцијална банка по чијем предлогу је Привредни суд у Новом Саду 18. септембра прошле године отворио стечај. Стечајни разлог је „трајнија неспособност плаћања“, наводи се у судском решењу, објављеном на сајту Агенције за привредне регистре.

Тада је и постављена стечајна управница Дервиша Драгић. Она не жели да прича за медије о плановима и наредним потезима. „Још је рано за продају у овој фази“, казала је кратко Драгићева за „Политику“. Навела је да поступа по Закону о стечају, те да је тако поступано и са радницима.

Празни погони, отпуштени радници, остали само портири (Фото С. Ковачевић)

Старији Новосађани памте „Хлеб“ као индустријског гиганта из доба друштвеног капитала. Фабрика је и у приватизацији изазвала пажњу јавности с обзиром на позната имена купаца 2003. године, а то су прослављени кошаркаш Дејан Бодирога и Радомир Живанић звани Баја, власник „Верано моторса“ (данас у стечају). Они су сувласници у фирми „Шерленд“ која је власник око 70 одсто акција у „Хлебу“. Над том фирмом је пре два месеца, како се види са сајта АПР-а, покренута принудна ликвидација.

Из тог „доба Баје“, пре стечаја, како каже бивши синдикалац, радницима је „Хлеб“ остао дужан једну и по плату и доприносе за осигурање за девет месеци. После доласка стечајне управнице исплата им је, додаје, била редовна за последња два и по месеца, док сви на концу нису отишли.

„Јако ми је жао, ту сам од 1991. године. Били смо највећа пекара у Војводини, 100.000-120.000 векни смо правили. Знам шта све ту може да се производи. Двадесетак дана пре отпуштања месили смо 15.000 векни. Снабдевали смо Дечје село, болницу, вртиће у Инђији, Пазови... Да је било иоле воље и жеље, могло је да се ради. Стечајној управници смо говорили да не затвара наше продавнице, нека остане 30 људи да ради. Ипак је то неки бренд, новосадска пекара. На сваком ћошку ничу пекаре, све оне раде, а нас затварају. У стечају је и 'Фиделинка' Чеде Јовановића, али она и даље ради, а нас су за два и по месеца, од покретања, стечаја затворили“, наводи Љубановић.

У име синдиката писао је Привредном суду у Новом Саду, тражио да се не покреће стечај, али му је стигао одговор да је донета одлука о ликвидацији.

За Горана Лешкова из новосадског одбора Савеза самосталних синдиката, у чијем делокругу су запослени у прехранбеној индустрији, овакав исход у „Хлебу“ био је очекиван. „А да је добро – није, али шта очекивати од једне лоше приватизације. Претпостављам да је 'Верано' узео кредите на основу 'Хлеба', а где су то улагали, то не знамо“, каже Лешков за наш лист.

Фабрика АД „Хлеб“ налази се у индустријској зони, крај силоса „Данубиуса“ и Луке Нови Сад. Још један објекат, стару фабрику, поседује на другом крају града, код некадашњег „Југоалата“. Наводно је у власништву пекаре и један планинарски дом на Фрушкој гори и неколико продавница.